

РЕШЕНИЕ

№ 509

гр. Варна, 21.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разглежда докладваното от Мария К. Терзийска Търговско дело № 20253100900264 по описа за 2025 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба на **Г. Й. Г.**, от гр. Варна, в качеството му на **процесуален субституент**, с която се иска осъждане на **ЗД „Евроинс“ АД**, гр. София да заплати на съищеца **„И Ел Джи Финанс“ ЕАД**, гр. Белоградчик сумата от **58 685 лева (след допуснатото изменение на иска по размер, по чл. 214 от ГПК, в съдебно заседание на 24.11.2025 г.)**, представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди, претърпени в резултат от настъпило на 03.04.2024 г. ПТП в гр. Ямбол при движение по обходен път Север до кръстовището с ул. „Ормана“, на осн. договор за застраховка, обективиран в застрахователна полица № 00500100555218, клауза „пълно каско“ за д. а. „Мерцедес С 350 Блутек 4 Матик“ с рег. № *****, ползван от Г. Й. Г. като лизингополучател, на основание сключен между него и „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив, като лизингодател, Договор за финансов лизинг № 05009225/00001/19.02.2024г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от завеждането на исковата молба – **28.04.2025 г. до окончателното изплащане на сумата**, както и обезщетение за забава в размер на **7 631,74 лева (след допуснатото изменение на иска по размер, по чл. 214 от ГПК, в съдебно заседание на 24.11.2025 г.)**, представляващо законната лихва върху сумата от 58 685 лева, за периода от 21.05.2024 г. до 27.04.2025 г. вкл.

В исковата си молба и уточнителната такава от 19.05.2025 г., ищецът Г. Й. Г. твърди, че на 03.04.2024 г. в 15:00 ч., в гр. Ямбол, при управление на лек автомобил „Мерцедес С 350 Блутек 4 Матик“, с ДК № *****, губи контрол над превозното средство заради спукана по време на движение предна лява гума, навлиза в лентата за насрещно движение и се преобръща встрани от пътя, вследствие на което са нанесени множество материални щети на автомобила. Сочи, че местопроизшествието е посетено от

органи на КАТ и е изпробван с техническо средство за алкохол, като резултатът от пробата е отрицателен. Твърди, че управляваният автомобил е собственост на „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив, а той е лизингополучател по сключен договор за финансов лизинг № 05009225/00001/19.02.2024 г. Посочва, че към датата на ПТП е налице валидна застраховка „Каско на МПС“ в ЗД „Евроинс“ АД за процесния автомобил със застрахователна сума в размер на 65 000 лв., сключена между "И Ел Джи Финанс" ЕАД (застраховащ) и ЗД „Евроинс“ АД, като застрахован е „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив, а ползвател е ищецът. Предявена е съответна претенция пред застрахователя, който е отказал да изплати застрахователно обезщетение на осн. чл. 6, ал. 1, т. 25 от Общите условия по сключения застрахователен договор. Отказът ищеца счита за неоснователен, като излага подробни съображения за това, в частност оспорва поведение при груба небрежност като основание за изключен застрахователен риск. Не са налице основания и за отказ в хипотезата по чл. 408 от КЗ при отсъствие на умисъл, нито е налице причинна връзка между неизпълнение на задължение по договора за застраховка, което е значително с оглед интереса на застрахователя, в резултат на което да е настъпило и застрахователното събитие (чл. 408, ал.1 т. 3 от КЗ). Според него, отношенията между страните по договора за лизинг в случаите на пълна загуба на лизинговия обект са регламентирани в т. 13.11 от Общите условия на „И Ел Джи Финанс“ ЕАД, който е неразделна част към сключения между страните договор за финансов лизинг. Съгласно последния, при действаща застраховка „пълно автокаска“ и в случай на „тотална щета“, обезщетението се заплаща на лизингодателя, който може да задържи заплатеното обезщетение до размера на неизплатените задължения по договора за лизинг, които представляват сбора от претърпяната от него „икономическа вреда“ и др. непогасени ликвидни задължения по договора за лизинг, в случай че са налице такива. Остатъкът (ако има такъв) се изплаща от лизингодателя на лизингополучателя в срок до седем дни от получаването на обезщетението от застрахователя. Съгласно т. 13.13 от цитираните общи условия, лизингополучателят не се освобождава от задължението си за плащане на лизинговите вноски с настъпил падеж и други парични задължения по договора до датата на пълното изплащане на обезщетението. Към настоящия момент не са предприети каквито и да било действия от страна на принципала „И Ел Джи Финанс“ ЕАД за защита на интересите си като страна по сключения застрахователен договор. Въпреки пълната загуба на въпросния автомобил, съгласно клаузите на договора за лизинг, ищецът продължава да изплаща лизинговите вноски за същия. Същевременно „И Ел Джи Финанс“ ЕАД бездейства и не предявява правата си по съдебен ред за търсене на дължимото застрахователно обезщетение от ответника по сключения застрахователен договор. Моли за уважаване на предявените иски и присъждане на сторените по делото разноски.

В срока по чл. 367, ал. 1 ГПК, е постъпил отговор от **ответника ЗД „Евроинс“ АД,** с който излага становище за недопустимост на предявените иски, вкл. по отношение на този по чл. 86 ЗЗД. Изразява и становище за тяхната неоснователност. Счита, че ищецът няма процесуална легитимация да предявява настоящите иски. Не оспорва сключването на застраховка „Каско на МПС“ за процесния автомобил със срок на покритие 21.02.2024 г. до 20.02.2025 г. Не оспорва, че във връзка с въпросното пътно произшествие, на 04.04.2024 г., е предявена претенция и е образувана щета, по която е отказано плащане. Не възразява, че уврежданията по автомобила са причинени

вследствие на ПТП от 03.04.2024 г., както и че по отношение на превозното средство е налице „тотална щета“, по смисъла на КЗ. Оспорва обаче механизма на произшествието и излага съображения за това. Посочва още, че е извършил собствено разследване на случая. Проведена е частна експертиза, от заключението на която се установява, че ищецът е управлявал автомобила с превишена скорост, което е довело до инцидента. Счита, че ищецът е проявил груба небрежност при управление на МПС и освен това е нарушил административна забрана (шофирал е с превишена скорост), което е дало основание за отказ за изплащане на застрахователно обезщетение. Евентуално счита, че обезщетението следва да бъде намалено с не по-малко от 80% в хипотезата на чл. 395, ал. 4, изр. 2 от КЗ. Оспорва действителната стойност на автомобила към датата на събитието. Изразява несъгласие с разходите, необходими за ремонт на колата и въпреки че не оспорва обстоятелството, че е налице „тотална щета“, прави възражение за приспадане стойността на запазените части от автомобила при евентуално уважаване на исквете. Моли за отхвърляне на предявените искове и присъждане на сторените по делото

В срока по чл. 372, ал. 1 ГПК, е постъпила допълнителна искова молба от **Г. Й. Г.**, с която допълва и пояснява първоначалната такава. Счита възражението за недопустимост на предявените искове за неоснователно, вкл. по отношение на иска по чл. 86 ЗЗД и излага подробни съображения за това. На следващо място, намира за неоснователно релевираното от ответника оспорване на механизма на процесното ПТП и в частност, че причина за настъпването му е превишена скорост. Сочи, че не е налице груба небрежност по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 25 от Общите условия към процесната застраховка. Неоснователно е и твърдението, че е налице хипотеза на чл. 6, ал. 2, б. „г“, предл. девето от общите условия, доколкото не се установява да е шофирал със скорост много над разрешената, като съставеният АУАН не може да обоснове подобен извод. Поддържа, че единственият случай, в който застрахователят може да откаже да плати обезщетението е в хипотезите на чл. 408 КЗ, нито една от които не е налице. За пълнота цитира съдебна практика. Оспорва възраженията на застрахователя по действителната стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие.

В срока по чл. 373, ал. 1 ГПК, от ответника ЗД „Евроинс“ АД е постъпил отговор на допълнителната искова молба, с който се поддържат изложените първоначално аргументи.

Конституируваният като съищец в производството **„И Ел Джи Финанс“ ЕАД** изразява писмено становище, в което се присъединява изцяло към твърденията и доводите на ищеца.

В съдебно заседание, всяка от страните, чрез проц. представител поддържа собствените си аргументи и по същество на спора.

Съищецът не се явява и не се представлява.

По възражението на ответника за недопустимост на предявените искове при липса на активна процесуалноправна легитимация на ищеца **Г. Й. Г.** за надлежното им упражняване, съдът е извършил дължимата проверка и се е произнесъл както с **Определение № 761/22.05.2025 г.** за конституиране на лизингодателя **„И Ел Джи Финанс“ ЕАД** като съищец, така и с **Определението по реда на чл. 374 ГПК № 1083/25.07.2025 г.**

Съдът като съобрази твърденията на страните, предметните предели на производството и след съвкупен анализ на доказателствения материал, приема

за установено следното:

- **По фактите.**

По делото страните не спорят относно следното:

От представения на л. 7 – 10 от делото, Договор за финансов лизинг на пътно превозно средство № 05009225/00001/19.02.2024 г., се доказва наличието на облигационно правоотношение между ищеца Г. Г., в качеството на лизингополучател и „И Ел Джи Финанс“ ЕАД (чрез клон в гр. Пловдив), в качеството на лизингодател, по силата на която лизингодателят е предоставил за ползване на лизингополучателя лек автомобил „Мерцедес С 350 Блутек 4 Матик“, срещу лизингова цена в размер на 28 632,35 евро, при уговорени месечни погасителни лизингови вноски, за срок от 48 месеца. Към договора е подписан приемо-предавателен протокол, от който се установява, че лизингодателят е предал на лизингополучателя Г. Г. и екземпляр от Общите условия, приложими към процесния договор за финансов лизинг.

От приетите на л. 59 и л. 86 от делото писмени доказателства – Застрахователна полица № 0050010055218 по застраховка „Каско на МПС“ и Анекс № 1 към нея, се доказва сключен договор за имуществена застраховка „Каско на МПС“, с покрит застрахователен риск „Пълно Каско“, между застраховател – ответникът ЗД „Евроинс“ АД; застраховащ – „И Ел Джи Финанс“ ЕАД; застрахован – „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив и ползвател (лизингополучател) – Г. Г., за процесното МПС, с период на застрахователно покритие: 22.02.2024 г. до 20.02.2025 г. Горецитираният анекс е скрепен с приемно-предавателен протокол, видно от съдържанието на който, застрахователят е предал на застрахования екземпляр от действащите към договора Общи условия. Представени са и четири броя сметки, както следва: № 40210011703227/22.02.2024 г.; № 40210012189958/04.06.2024 г.; № 40210012621059/04.09.2024 г. и № 40210013057550/03.12.2024 г., всяка от които за сума в размер на 871 лева (без ДДС), респ. 888,42 лева (с вкл. ДДС), които удостоверяват заплащането на уговорената застрахователна премия по застрахователна полица № 0050010055218.

Видно от приобщеното на л. 72 от делото Свидетелство за регистрация Част I № 013578305, собственик на автомобила към момента на настъпване на пътнотранспортното произшествие е „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив, а ползвател на автомобила е ищецът.

Страните се спорят, че на 03.04.2024 г., в срока на действие на полицата е реализирано ПТП с процесното МПС.

Не е спорно и, че водачът е уведомил своевременно застрахователя за настъпилото застрахователно събитие на 04.04.2024 г., както и че по образуваната ликвидационна преписка по щета № 0500914038/04.04.2024 г. е представил всички необходими документи на застрахователя. От доказателствата на л. 60 и 93 по делото е видно, че протоколът за ПТП и съставеният АУАН, са входирани при застрахователя на 23.04.2024 г.,

Според приетия като доказателство АУАН № 1263508/23.04.2024 г., серия GA, актът е съставен срещу ищеца, в качеството му на водач на лекия автомобил за това, че на 03.04.2024 г. в гр. Ямбол, на ул. Обходен път Север, в близост до кръстовище с ул. „Ормана“, в посока към бул. „Европа“, по време на движение не е контролирал управляваното ППС, вследствие на което

загубил контрол, навлизайки в лента за насрещно движение и се преобърнал встрани на пътя, с което виновно нарушил чл. 20, ал. 1 от ЗДвП.

С писмо от 12.07.2024 г. (прието по делото на л. 62), с копие до Г. Й. Г., ответното дружество е уведомило „И Ел Джи Финанс“ ЕАД за липсата на основание за изплащане на застрахователно обезщетение по щета 050091408/04.04.2024 г. по застрахователна полица, респективно № 00500100555218/21.02.2024 г. по доброволна застраховка „Каско на МПС“, тъй като настъпилите вреди били вследствие груба небрежност на водача, изразяваща се в управление на автомобила с несъобразена скорост (значителна над позволената за участъка и сигнализирана с вертикална маркировка – пътен знак В26), обстоятелство, представляващо изключен риск, по смисъла на Общите условия към застраховка „Каско на МПС“.

По спорните факти:

За установяване механизма на настъпилото самокатастрофиране, е допусната съдебно-автотехническа експертиза, чието заключение, неоспорено от страните, съдът кредитира като компетентно и обективно изготвено от специалист в съответната област. Според експертизата, инцидентът е възникнал в гр. Ямбол, на ул. „Обходен път Север“, след кръстовището с ул. „Ормана“/ул. „Ямболен“ в посока бул. „Европа“. По механизмът вещото лице сочи, че ПТП е реализирано като автомобилът напуска дясната пътна лента, отклонява се наляво, преминава през насрещните ленти и навлиза в затревения лъв банкет и канавка, където реализира удар и преобръщане през лъв борд. Вследствие на контакта със земната маса, са причинени значителни материални щети по предната, лявата странична част и тавана на автомобила. Заключение е установява наличие на пряка причинно-следствена връзка между описания механизъм на ПТП и нанесените материални вреди, като всички констатирани повреди съответстват на удара и преобръщането в канавката.

Специалистът формира възстановителната стойност на щетите по следния начин: 86 896,24 лв. – при използване на оригинални части с качество на производителя; 58 679,91 лв. – при използване на алтернативни части; 3 600 лв. средна пазарна стойност на необходимия труд (над 100 работни часа общо). Действителната пазарна стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие (03.04.2024 г.) експертът определя в размер на 58 685 лв. Вещото лице е установило, посредством оглед, че са започнати начални частични възстановителни дейности както и че с оглед стойността на ремонта се касае за хипотеза на „тотална щета“. Стойността на автомобила при предаване за разкомплектоване е определена на 24 500 лв. (т. нар. „запазени части“), а стойността му при предаване за вторични суровини (скрап) – 809,82 лв. В съдебно заседание, по този въпрос, допълва, че при огледа на автомобила двигателят е бил в работоспособно състояние и не са констатирани увреждания по него. По отношение на определената експертизата стойност, в размер на 24 500 лв., пояснява, че представлява пазарната цена на автомобила при продажба в неразкомплектован вид след ПТП. Според вещото лице, бъдещо възстановяване на МПС с нови части е икономически нецелесъобразно, а използването на части втора употреба, не би довело до съществено отклонение от посочената стойност.

Поради липса на достатъчно данни сочи, че не може да бъде определена скоростта на движение на автомобила непосредствено преди ПТП. Инцидентът е настъпил в населено място, при приложимо общо ограничение

на скоростта до 50 км/ч. (без конкретно въведени ограничения на скоростта на движение). Не се установяват, по мнение на експерта, категорични доказателства за спукване на предна лява гума преди напускането на пътното платно. Като техническа причина за настъпване на произшествието твърди субективни фактори, свързани с поведението на водача. Заклучава, че при пониска и съобразена скорост и при запазена концентрация, произшествието би могло да бъде предотвратено.

В съдебно заседание, вещото лице пояснява, че по време на процесното ПТП, не са били задействани предните възглавници на автомобила. Задействани са били единствено страничните (завесни) въздушни възглавници, което се обяснява от експерта с факта на преобръщането на автомобила през таван, а не с челен удар. Сочи, че по принцип въздушните възглавници се активират при скорости условно над 25 км/ч, но конкретният алгоритъм на задействане е неизвестен и зависи от преценката на системите за активна безопасност на автомобила. Излага, че не са налице годни доказателства за наличие на спирачни следи на пътното платно. Поради липса на достатъчно данни, трасологични следи и технически показатели, вещото лице поддържа, че не би могло да бъде направено категорично заключение относно скоростта на движение на автомобила преди настъпване на ПТП. Специалистът изключва движение със скорост около 30 км/ч, но настоява, че не би могъл да установи дали скоростта е била равна, близка или над допустимата за пътния участък.

Останалите събрани писмени доказателства, не следва да бъдат обсъждани, тъй като не допринасят за изясняване предмета на спора.

• По правото.

Както съдът посочи, упражнено е сурогационно право от лизингополучател на застрахованото имущество по договор за лизинг с „И Ел Джи Финанс“ ЕАД спрямо застрахователя, в хипотеза на бездействие на съищеца. Отсъстват по делото както данни, така и дори твърдения за активно поведение на лизингодателя да предяви права да получи застрахователно обезщетение в хипотеза на „тотална щета“ на МПС, на основание чл. 384, ал. 3, вр. ал. 2, т. 2 КЗ, според която обезщетението се изплаща нему, а той дължи на лизингополучателя надвнесената от последния разликата между полученото обезщетение и неплатените задължения по договора за финансов лизинг. Следователно, ищецът е както процесуално, така и материалноправно легитимиран да упражни правата по застрахователния договор с ответника.

За ангажиране отговорността на застрахователя по чл. 405 от КЗ, следва да са реализирани всички елементи от фактическия състав на разпоредбата, включително спорния, а именно че събитието представлява покрит риск по застрахователното правоотношение. При установяване на това обстоятелство, в тежест на ответника е да докаже възраженията, които го освобождават от отговорност – проявена груба небрежност като основание по чл. 6, ал. 1, т. 25 от Общите условия, или поведение, което води до намаляване на обезщетението с прилагане на чл. 395, ал. 4, изр. 2 от КЗ.

Настоящият съдебен състав намира, че механизмът на настъпване на процесното ПТП (самокатастрофа) категорично се установява от събраните по делото доказателства – Протокол за ПТП № 1873354/23.04.2024 г. и съдебна автотехническа експертиза. ПТП е реализирано по описания в САТЕ начин –

при движение в по-гореупоменатия пътен участък, автомобилът напуска дясната пътна лента, отклонява се наляво, преминава през насрещните ленти и навлиза в затревения ляв банкет и канавка, където реализира удар и преобръщане през ляв борд. Доказателства за това ПТП да е причинено от спукване на гума отсъстват. Съдът приема, че е в резултат на поведение на водача, несъответно на изискванията на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП да контролира непрекъснато МПС, което управлява.

САТЕ е категорична, че е налице причинна връзка между ПТП и реализираните материални щети по автомобила.

При горните констатации, следва да се отговори на възражението на застрахователя за изключен застрахователен риск по смисъла на чл. 6, ал. 1, т. 25 вр. чл. 6, ал. 2, б. „г“, предл. „аа“ от Общите условия към Застраховка „Каско“, които обвързват страните по правоотношението.

Съгласно текстовете на цитираните разпоредби, от обхвата на застрахователното покритие са изключени всякакви косвени вреди, както и вредите, произлезли от груба небрежност или виновно действие или бездействие, в това число и умишлено, на застрахования, негов родственик, служител, представител или трето лице, на което застрахованият временно е предоставил застрахованото МПС.

По възражението за изключен риск, на основание чл. 6, т. 25 от ОУ за застраховка „Каско“, поради груба небрежност на водача на застрахованото МПС, изразяваща се в управление на автомобила с превишена скорост, довело до процесния инцидент.

В теорията и практиката се възприема, че небрежност е налице тогава, когато длъжникът несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение, не е положил онази грижа, която дължи при предоставяне на изпълнението в конкретния случай. Грубата небрежност като по-засилена форма на небрежност се изразява в неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел - грижата, която би положил и най-небрежният човек при подобни условия. В практиката на ВКС (Р № 366/17.06.2024, гр.д. 20238002103980, IV-то ГО и др.) е застъпено становището, че настъпването на застрахователното събитие би било следствие от груба небрежност на застрахования в случаите, в които същият не е положил елементарно внимание и е нарушил основни правила за движение по пътищата. Преценката е винаги конкретна, като груба небрежност при управление на моторно превозно средство е съзнателно виновно противоправно поведение на застрахования, което се обективира в нарушаване на правилата за движение по пътищата, при съзнаване от страна на застрахования, че е възможно да увреди застрахованото имущество. Неспазването на основните правила за безопасност на съответната дейност винаги се квалифицира като "груба небрежност". Проявата на „груба небрежност“ следва да се преценява при конкретните пътни условия. Що се отнася до избора на скорост на движение, груба небрежност е налице тогава, която и най-невнимателният водач би намалил съществено скоростта, с която се движи, за да се избегне настъпването на ПТП. Тежките нарушения на правилата за движение по пътищата, съставляват проява на груба небрежност. (В този смисъл: Решение № 50118/27.03.2023 г. по т. д. № 1457/2021 г., ВКС, I т. о. и други).

Изхождайки от дадения в практиката на ВКС отговор, съгласно който тежките нарушения на правилата за движение по пътищата съставляват

проява на груба небрежност, настоящият състав намира, че водачът на процесния автомобил е действал в условия на обикновена небрежност.

На първо място, твърденията за управление на МПС от водача с несъобразена скорост, са недоказани. Както бе посочено по-горе заключението по САТЕ не дава категоричен отговор на този въпрос, дори и на база деформациите по автомобила, при отсъствие на трасологични следи на местопроизшествието. Поради обстоятелството, че предни въздушни възглавници на автомобила не са задействани при ПТП (при обичайно задействане при скорост на движение над 25 км/ч), по този показател също не може да се установи релевантният елемент по скоростта на движение. Вещото лице заключава, че е възможно както да е под допустимата от 50 км/ч за населено място, така и над същата. Във всеки случай, данни за значително надвишаваща позволената за МПС от тази категория, скорост по чл. 21 ал.1 от ЗДвП, отсъства. Задействането на странични въздушни възглавници е в резултат на пропадането на автомобила в канавката и преобръщането му през таван.

Не се установиха и други конкретни действия на водача, при управлението на автомобила, които и най-небрежният шофьор не би предприел при конкретната пътна обстановка и които именно да са довели като резултат или поне да са допринесли в значителна степен за увреждането на автомобила. ПТП е настъпило в прав участък след завой, чиято критична скорост е 114 км/ч. и преминаването на МПС през този завой няма причинна връзка с ПТП (така поясненията на вещото лице в ОСЗ). ПТП настъпва в прав участък на платното, при плавно навлизане в канавката (л. 175 по делото, пети абзац от заключението).

Горните данни за механизма на ПТП, в контекста на нарушението по чл. 20, ал.1 от ЗДвП, т.е. загубата на контрол върху МПС от водача, резултирала в ПТП, не сочат на категорично проявена груба небрежност от водача. МПС не е управлявано и в нарушение на административна забрана или ограничение за движение в определен пътен участък. Поради това, противопоставеното от ответника възражение за изключен риск по чл. 6, т. 25 и чл. 6, ал. 2, буква „г“, предл. „аа“ от ОУ към договора, е неоснователно.

Това налага разглеждане на второто направено възражение за отказ от изплащане на застрахователно обезщетение, чрез позоваване на чл. 23, ал. 1, т. 4 от ОУ към застрахователния договор, съгласно текста на който, застрахователят отказва плащането му, ако лицето, претендиращо обезщетение, си е послужило с измама или се е опитало да въведе застрахователят в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие или размера на възникналите вреди, включително чрез представянето на неистински или подправени документи.

В случая се заявява, че ищецът е изложил неверни фактически твърдения пред ответника относно обстоятелствата, при които е настъпило ПТП - спукана предна лява гума на процесния автомобил, с което ответното дружество е било въведено в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие. Съгласно чл. 408, ал. 1 КЗ, застрахователят може да откаже изплащане на обезщетение само в изрично предвидените от закона случаи, включително при значително неизпълнение на задължение на застрахования, което е в причинно-следствена връзка със застрахователното събитие. Умисъл по см. на чл. 408, ал.1 т.1 не се доказва. В хипотезата на т.3 на същата разпоредба, отказ е допустим само при доказана пряка причинна

връзка между неизпълнението и настъпването на събитието или вредите. Тази връзка не може да бъде презюмирана и доказателствената тежест е на застрахователя. Според общите условия на застраховката, отказът поради предоставяне на неверни данни изисква кумулативно да се установи предоставяне на неверни данни, умисъл за въвеждане в заблуждение и причинна връзка между неверните данни и настъпилите вреди. Съдът приема, че в настоящия случай доказана е само първата предпоставка – предоставяне на неверни данни относно причина за настъпване на събитието – спукана предна лява гума на процесния автомобил. Не се установи, обаче, тези неверни данни да са предоставени с намерение за измама, нито да са в причинна връзка с настъпването на застрахователното събитие или с обема/размера на вредите. Поради липса на умисъл, причинна връзка и значително неизпълнение, с оглед интереса на застрахователя, съдът приема, че не са налице основания за отказ по чл. 23, ал. 1, т. 4 от ОУ към договора, поради което възражението на застрахователя е неоснователно.

Неоснователно се явява и възражението за намаляване на размера на застрахователното обезщетение, по реда на чл. 395, ал. 4 от КЗ при отсъствие на реализиран фактически състав по чл. 395 ал.1 от КЗ, според който застрахованият е длъжен да предпазва застрахованото имущество, да спазва предписанията на застрахователя и компетентните органи и да допуска проверки. Основание за редукция на размера на обезщетението е налице, ако неизпълнението на задължения по ал.1 не е предвидено в договора като основание за отказ.

В обобщение, за застрахователя възниква задължението да заплати застрахователно обезщетение на съищеца, тоест искът е доказан по основание.

Относно размера:

Както бе посочено, установява се „тотална щета“ по смисъла на чл. 390, ал. 2 КЗ, тъй като според САТЕ, стойността на необходимия ремонт надвишава 70 % от действителната пазарна стойност на автомобила в размер на 58685 лева, независимо от използваните части. Уговореният по полицата лимит на отговорност е до размера на застрахователната сума от 65 000 лв.

Според чл. 386, ал. 2 от КЗ обезщетението трябва да бъде съответно на действително претърпените вреди към деня на ПТП като при пълна увреда не може да надвишава действителната стойност на застрахованото имущество. Тук тя е определена в размер на 58685 лева, до който максимум, предвид това, че по застрахователен договор сумата е по-висока, може да бъде присъдено обезщетение. В размер на действителната стойност е заявена и претенцията след изменението на иска по размер по реда на чл. 214 от ГПК.

Няма доказателства по делото за прекратена регистрация. От ищеца са наведени твърдения за предприети действия по отремонтиране на автомобила. Наличието на запазени части от автомобила (каквито са констатирани от вещото лице и оценени средно на 24 500 лева, при евентуално целокупно предаване на разкомплектоваща компания или заинтересовано лице на автомобила) и тяхната остатъчна стойност, представлява имуществена полза за съищеца. Същата, следва да бъде приспадната, защото в противен случай би се нарушил принципът обезщетението да доведе до изравняване с имущественото състояние на съищеца преди увреждането, а не да го надвиши. В съответствие с общия принцип за недопустимост на неоснователното

обогаляване, съдебната практика приема, че при застраховката „Каско“ на МПС, в хипотезите на тотална щета, меродавна е действителната стойност на вещта към момента на застрахователното събитие, от която се приспада стойността на запазените части (в този смисъл: Решение № 65 от 09.07.2013 г. по гр. д. № 865/2012 г. на ВКС, Решение № 165 от 24.10.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС и др.). Така, дължимата сума възлиза на 34 185 лева, като за разликата над 34 185 лева до претендираните 58 685 лева, искът следва да се отхвърли.

Това, че лизингополучателят ще извърши ремонт на автомобила, въпреки икономическа неизгодност, не е основание за неприспадане на запазени части. В САТЕ се сочи, че при огледа на автомобила е констатирано частично начално възстановяване като до приключване на съдебното дирене в настоящата инстанция няма доказателства за действително приключен ремонт и конкретно заплатената стойност.

Основателността на иска обуславя и основателност на акцесорната претенция за присъждане на законната лихва, считано от предявяване на иска – **28.04.2025 г.** до окончателното плащане на задължението.

По акцесорната претенция за лихва до завеждане на иска:

Съгласно чл. 409 КЗ, застрахователят дължи законна лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение след изтичане на срока по чл. 405 КЗ. В конкретния случай, приложим е срокът по чл. 108, ал. 1 КЗ – 15 работни дни от представянето на всички доказателства, като последният документ е представен на 23.04.2024 г., а срокът изтича на 20.05.2024 г. От 21.05.2024 г. ответникът е в забава. Законната лихва върху главница от 34185 лв., изчислена по чл. 162 ГПК, с помощта на електронен калкулатор за лихви на официалния сайт на НАП, до 27.04.2025 г., възлиза на 4432,67 лв. Искът в този размер е основателен и доказан (доколкото и заявеното оспорване на мораторната лихва като „недопустима“ от страна на ответното дружество е бланкетно), а за разликата над него – до претендирания размер от 7 631,74 лева, следва да се отхвърли.

По разноските:

При този изход на спора разноски се следват и на двете страни.

Общият материален интерес по делото е в размер на 73452.98 лева. В уважената част – 38617.67 лева (база за определяне разноските за ищеца). В отхвърлената част – 27699.07 лева. В прекратената част – 7136.24 лева (в последните две части – база за разноските на ответника).

Ищецът е направил разноски в общ размер на 9288,12 лв., от които: 2938,12 лв. за държавна такса, 450 лв. за депозит за вещо лице и 5900 лв. за адвокатско възнаграждение. Възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение, съдът намира за неоснователно. Настоящият случай, поради спецификата и правната и фактическа сложност (наличие на хипотеза на процесуална субституция), цената на съединените искове, обема на защитата, оправдава предявеното възнаграждение. Следва да бъде посочено, че уговореното адвокатско възнаграждение е общо за двата иска (главен и акцесорен) и е под минималния по чл. 7, ал.2 т.4 от Наредба № 1/2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа

Така, ответникът, следва да бъде осъден да заплати разноски в полза на

ищеца в общ размер на 4883.20 лева, с оглед уважената част от иска.

От своя страна, ответникът също има право на разноски, съобразно отхвърлената и прекратена част от иска. Страната претендира юрисконсултско възнаграждение (по определен от съда размер) и 450 лева за депозит за вещо лице. Съдът, с оглед изложените вече по-горе мотиви, определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 450 лева, на основание чл. 25, ал.1 от НЗПП и не намира основания за увеличаването му по реда на ал.2 от същата разпоредба. Ищецът, следва да бъде осъден да заплати на ответника разноски за отхвърлената и прекратена част от исковете, в общ размер на 426,83 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Евроинс“ АД, ЕИК 121265113, гр. София да заплати на съищеца по делото „И Ел Джи Финанс“ ЕАД, ЕИК 204695366, гр. Белоградчик, по предявените от Г. Й. Г., ЕГН ***, от гр. Варна, в качеството му на процесуален субституент, искове с правно основание чл. 405, чл. 1 КЗ вр. чл. 384, ал. 2, т. 2 вр. ал. 3 КЗ вр. чл. 134 ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД, следните суми: 1.) 34 185 (тридесет и четири хиляди сто осемдесет и пет) лева, представляваща застрахователно обезщетение за имуществени вреди, претърпени в резултат от настъпило на 03.04.2024 г. ПТП, в гр. Ямбол при движение по обходен път Север до кръстовището с ул. „Ормана“, на осн. договор за застраховка, обективиран в застрахователна полица № 00500100555218, клауза „пълно каско“ за л. а. „Мерцедес С 350 Блутек 4 Матик“ с рег. № *****, ползван от Г. Й. Г. като лизингополучател, на основание сключен между него и „И Ел Джи Финанс“ ЕАД – клон Пловдив, като лизингодател, Договор за финансов лизинг № 05009225/00001/19.02.2024 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от завеждането на исковата молба – 28.04.2025 г. до окончателното изплащане на сумата; 2.), обезщетение за забава в размер на 4 432,67 (четири хиляди четиристотин тридесет и два и 0,67) лева, за периода от 21.05.2024 г. до 27.04.2025 г. вкл., като ОТХВЪРЛЯ иска за главницата за горницата над присъдените 34 185 лева до претендираните 58 685 (петдесет и осем хиляди шестстотин осемдесет и пет) лева както и иска за мораторна лихва за горницата над присъдените 4432.67 лева до претендираните 7 631,74 (седем хиляди шестстотин тридесет и един и 0,74) лева, като неоснователни по размер.**

Присъденото обезщетение, следва да бъде заплатено по **банкова сметка: IBAN № BG11TEXI95451007938501**, открита при „Тексим Банк“ АД.

ОСЪЖДА ЗД „Евроинс“ АД, ЕИК 121265113, гр. София да заплати на Г. Й. Г., ЕГН ***, от гр. Варна сторените в производството по делото разноски в общ размер на 4883.20 (четири хиляди осемстотин осемдесет и три и 0.20) лева, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.**

ОСЪЖДА Г. Й. Г., ЕГН ***, от гр. Варна да заплати на ЗД**

„Евроинс“ АД, ЕИК 121265113, гр. София сторените в производството по делото разноси в общ размер на **426,83 (четиристотин двадесет и шест и 0.83) лева**, на основание чл. 78, ал. 3 и ал.8 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____